

Nr 182.

Av herr **Bengtsson** i Kullen, om viss minskning av anslaget till medicinalstyrelsen.

På grund av det nuvarande statsfinansiella läget ha bland annat ämbetsverken anbefallts att nedbringa sina anslag. I en sin skrivelse av den 12 december 1933 och återopad i årets statsverksproposition (femte huvudtiteln, sid. 66) kommer med anledning härav medicinalstyrelsen med ett märkligt initiativ, i det att medicinalstyrelsen föreslår, att viss del av statens utgifter för apoteksväsendet skall gäldas ur fonden för apoteksinnehavares pensionering. Förslaget bör hälsas med allmän tillfredsställelse.

Ifrågavarande fond, som redan nu uppgår till 11 miljoner efter blott 13 års tillvaro, växer numera med över en miljon kronor per år. Enligt kungl. brev av den 25 februari 1921, 15 oktober 1926 och 31 augusti 1928 har Kungl. Maj:t på förhand förbehållit sig rätt att stadfästa dels apoteksinnehavarnas avgifter till nämnda fond, dels ock användningen av fondens medel. Staten äger sålunda reglerings- och bestämmanderätt över avgifterna, respektive användningen av sagda fond.

Medicinalstyrelsens berörda förslag stannar nu vid en summa av 6,000 kronor, vilka alltså skulle bestridas ur ifrågavarande fond. Låt vara, att beloppet är blygsamt, men man förstår ju medicinalstyrelsen. Detta dess förslag innebär uppenbart en första trevare att under nu rådande statligt betungande förhållanden avlasta från sin egen budget en del statliga kostnader för apoteksväsendet genom att använda nämnda apoteksfonds rika tillgångar.

Med dessa 6,000 kronor föreslår medicinalstyrelsen skulle betalas statens hittills påtagna utgifter för apoteksinspektionerna, för apotekarbefordringsnämnden samt för medicinalstyrelsens medicinaltaxerevisorer, dock med undantag av »rese- och traktamentsersättningar till apoteksinspektörerna och medlemmarna av apotekarbefordringsnämnden», vilka ersättningar årligen uppgå till 4,000 kronor. Styrelsen vill dock ej nu föreslå, att även dessa senare 4,000 kronor skola gäldas ur fonden för apoteksinnehavares pensionering, men försäkrar samtidigt i sin ovannämnda skrivelse:

»Om ifrågavarande kostnader tillsammans cirka 10,000 kronor skulle framdeles gäldas av fonden för apoteksinnehavares pensionering, vilken fond för närvarande uppgår till cirka 11 miljoner kronor och till vilken årligen inbetalas avgifter till belopp av cirka 1,000,000 kronor, torde därmed icke uppstå någon risk i fråga om fondmedlens tillräcklighet för

övriga därmed avsedda ändamål. Ej heller torde en sådan överflyttning vara av nämnvärd betydelse för frågan om läkemedlens förbilligande.»

Det förefaller, som om riksdagen i särskild grad bör uppmärksamma detta nu från även medicinalstyrelsen komma uppslag, att fonden för apoteksinnehavares pensionering behörigt kan tagas i anspråk för statsbudgeten belastande kostnader för apoteksväsendet.

Vad riksdagen i första hand med anledning härav bör påyrka vid behandlingen av medicinalstyrelsens stat, torde vara, att jämte de av medicinalstyrelsen själv föreslagna 6,000 kronor, ävenledes de 4,000 kronor, utgående till rese- och traktamentsersättningar för berörda, icke ordinarie befattningshavare, skola bestridas av ifrågavarande fonds medel.

Givetvis bör vidare undersökas vid behandlingen av medicinalstyrelsens stat, huruvida icke ytterligare några av statens hittills utgående kostnader för apoteksväsendet lämpligen kunna till statens fördel avlastas från styrelsens anslag.

Statens nu utgående utgifter för apoteks*visitationerna* ligga då närmast till hands att föreslå — i anklang till medicinalstyrelsens förslag om apoteks*inspektionerna*. Likaså kostnaderna för statens farmaceutiska laboratorium, vars stat, 24,500 kronor, alltjämt hör till de extra anslagen. Riksdagen har tidigare avslagit proposition om överförande av detta laboratoriums stat till ordinarie anslag.

All annan statlig kontroll beträffande privat affärsrörelse gäldas ju av den kontrollerade. Det lär därför vara en fullt riktig synpunkt, som medicinalstyrelsen här anlägger i sitt ovan nämnda förslag, när styrelsen nu vill överflytta viss del av kostnaderna för apotekens statliga kontroll från styrelsens anslag. Konsekvensen synes därför bjuda, särskilt med hänsyn till nuvarande statsfinansiella läge, att samtliga hittills utgående ekonomiska kostnader för statens kontroll av apoteken överlåtas på den kapitalstarka apoteksfonden, vilken med lätthet lär kunna bära dessa. Ytterst komma dock dessa kostnader apoteksväsendet självt till godo.

Skulle efter nuvarande kalkyler avgifterna till fonden för apoteksinnehavares pensionering befaras icke räcka till för fondens bestridande av ovannämnda, hittills statliga utgifter för apoteksväsendets kontroll, lär Kungl. Maj:t enligt gällande bestämmelser kunna stadfästa den härför minimala ökningen i dessa avgifter. I andra kammarens protokoll 1933, nr 41, sid. 8, lämnar statsrådet och chefen för socialdepartementet i annat sammanhang härvidlag själv en tydlig anvisning, då han säger: i »betraktande bland annat av de höga nettoinkomster åtskilliga apotek alltjämt uppvisa.»

Apoteksinnehavarnas ovannämnda avgifter till fonden för apoteksinnehavares pensionering tillhöra, jämte andra avgifter, »apotekarnas inbördes vinstreglering». Ur allmän skattesynpunkt vore det gagneligt få utrett, i vad mån dessa ha rätt att undandragas statlig och kommunal beskattning. I kungliga brevet om avgifterna till berörda fond talas det om, att apoteks-

innehavarna, således ej apoteken, skola utgöra dessa. När nu frågan är uppe om visst avlastande av statens kostnader för apoteksväsendet, torde det vara skäl i att även taga i betraktande den skatteinkomst, som stat och kommun ha eller icke ha av avgifterna till sagda fond och av dess medel.

På grund av vad jag sålunda anført får jag hemställa, att riksdagen behagade besluta,

att i riksstaten för budgetåret 1934/1935 anslaget till medicinalstyrelsen minskas med de belopp, som skäligen kunna överflyttas från nämnda anslag och bestridas av medel från fonden för apoteksinnehavares pensionering.

Stockholm den 23 januari 1934.

Emil Bengtsson.
